Bir İnsan Gidince, Bizden Ne Eksilir?

Mehmet BEYHAN, 21.10.2026

Cevat Özkaya'nın ardından...

Bir insanın ölümünden sonra en çok neyi özleriz?

Sesini mi, yüzünü mü, birlikte geçirdiğimiz zamanları mı? Belki de bunların hiçbiri tek başına değildir. Belki asıl özlediğimiz, onunla birlikteyken hayatın aldığı biçimdir. Yanındayken doğal hâlimiz, söylemeye gerek duymadığımız cümleler, ertelenmesini mesele etmediğimiz buluşmalar...

Zira bazı insanlar hayatımızda yalnızca bir yer tutmaz; hayatın kendisini algılama biçimimize de yerleşirler. Onların varlığı, farkına bile varmadığımız bir ölçü oluşturur içimizde. Bir davranışın inceliğini, bir sözün ağırlığını, bir iyiliğin değerini onlarla birlikte öğreniriz.

Sonra bir gün giderler ve biz ilk kez, bir insanın yokluğunun yalnızca bir boşluk olmadığını anlarız. Bazen yokluk, varlığında fark etmediğimiz şeylerin görünür hâle gelmesidir.

Cevat Özkaya'nın ardından düşünürken aklıma bunlar geliyor...

Hayattayken, onun hakkında **"İyiliğin Sessiz Israrı"** başlığını taşıyan bir yazı kaleme almıştım. Kendi penceremden gördüğüm güzel taraflarını anlatmaya çalışmıştım. **Cevat Abi,** yaptığı iyilikleri duyurma ya da takdir edilme ihtiyacı duymayan güçlü bir karakterdi. Onun için iyilik bir gösteri değil, bir yaşayış biçimiydi.

Şimdi o yazının başlığına yeniden bakıyorum. İlginçtir; bazen insan kendi cümlelerinin gerçek anlamını zaman içinde daha iyi anlıyor. **İyiliğin sessiz ısrarı...**

Bir insanın bize bıraktığı en önemli miras, onunla karşılaştıktan sonra, nasıl bir insana dönüştüğümüzde saklıdır. Olaylara daha geniş bir açıdan bakabiliyor, farklı düşüncelere, yaşam biçimlerine daha fazla anlayış gösterebiliyorsak, bu, o insanın düşünce dünyamıza kattığı zenginlik sayesindedir.

Dolayısıyla ölüm, her şeyi bitiren bir son değil, bir insanın hayatımızdaki etkisinin, kendisinden bağımsız olarak sürmeye başladığı bir eşiktir. Bana göre, ölümün acı taraflarından biri, henüz yaşanmamış olanı elimizden almasıdır. Yani bir dostu özlemek, yalnızca geçmişteki günlere dönmek istemek değil, onunla bir gün daha konuşacağımıza, yarım kalan bir konuyu tamamlayacağımıza dair sessiz beklentimizdir.

Elbette insan, geçmişten kalan hatıraları taşıyabilir. Fakat geleceğe dair kurduğu ihtimallerin kaybı daha sessiz ve daha acıdır. Zira yaşanmamış şeylerin hatırası olmaz, içimizde bırakacağı boşluk olur. Bu bakımdan benim için ölüm, takvimden bir günü değil, geleceğin içinden bir ihtimali siler...

Dostluğun kıymeti de biraz buradadır. Zira bir insanla kurduğumuz bağ, yalnızca birlikte yaşadıklarımızdan değil, birlikte yaşayabileceğimizi düşündüğümüz şeylerden de oluşur. Bir ziyaretin başka bir zamana bırakılabilir olduğunu sanırız. Hayatın önümüzde uzayıp gittiğine inanmak işimize gelir. Hâlbuki zamanın bize ait olmadığını, yalnızca içinden geçtiğimizi unutuyoruz.

Cevat Özkaya artık aramızda değil. Bu cümle, gerçeği anlatıyor ama gerçeğin tamamını anlatmıyor. Çünkü onun hayatımızdaki yerini, yalnızca bugün aramızda olup olmamasıyla ölçemeyiz. **Cevat Abi'nin** söyledikleri, yaptıkları, bizde bıraktıkları, zamanın içinden geçerek yeniden konuşmaya başlar. Geride kalan bizlere sorumluluk düşer. Onu yalnızca özlemekle mi yetineceğiz, yoksa ondan öğrendiğimiz güzellikleri hayatın içinde sürdürmeye mi çalışacağız?

Birini ölümünden sonra yaşatmak, önem verdiği değerleri korumak, onun varlığında kıymetli olan şeyi hayatımızda çoğaltmaktır. Zira bazı vedalar, yalnızca bir ayrılığın değil, bir emaneti devralmanın da adıdır. **Cevat Abi'nin** dostlarına bıraktığı emanet; "İyilikte Sessizce Israr" etmektir.

Zira bazı insanlar gider. Ama dünya, bizim ne yapacağımızı bekler.